

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-08-300-S

СИЛАБУС

освітньої компоненти

SYLLABUS

Бізнес-планування та експертиза проектів	Business planning and project expertise
Шифр за ОП ОК 7	Code in Educational Program ОК 7
Освітній рівень: магістерський (другий)	Educational level: Master's (second)
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Fields of knowledge: 07 «Management and administration»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Field of study: 073 «Management»
Освітня програма: «Управління проектами»	Degree Programme: Project management

РІВНЕ – 2023

Силабус освітньої компоненти «Бізнес-планування та експертиза проектів» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Управління проектами». Рівне: НУВГП. 2023. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/26654>

Розробник силябусу:

e-підпис Судук О.Ю., к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту

Силябус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 21 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедри:

e-підпис Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор кафедри менеджменту

Керівник освітньої програми

e-підпис Король Б.О., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту

Протокол № від “31” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:

e-підпис Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Управління проектами</i>
Спеціальність	<i>073 «Менеджмент»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, 1 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>денна – 16 год., заочна – 4 год.</i>
Практичні заняття:	<i>денна – 14 год., заочна – 2 год.</i>
Самостійна робота:	<i>денна – 60 год., заочна – 84 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
	<i>Судук Олена Юріївна, к.с.г.н., доцент кафедри менеджменту</i>

Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Судук Олена Юріївна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-4620-4389
Як комунікувати	o.y.suduk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета і цілі

Метою викладання дисципліни «Бізнес-планування та експертиза проєктів» є ознайомлення студентів з методами, які дозволяють розробляти та обґрунтовувати проєктні рішення; системно оцінити переваги проєкту; методологією, що дозволяє провести різні види експертизи проєктів на основі альтернативного використання наявних ресурсів з урахуванням макро- і мікроекономічних наслідків.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- визначення ступеня засвоєння студентом понять бізнес-планування та експертизи проєктів;
- раціональне поєднання теоретичних положень із аналізом конкретної практичної ситуації;
- оволодіти навичками розробки бізнес-планів;
- оволодіння навичками проведення всіх видів експертиз інвестиційних проєктів;
- на основі методики розрахунку основних фінансових критеріїв оволодіння навичками розрахунку ефективності проєктів та правилами їх застосування;
- ознайомлення з основними методами аналізу ризику та набуття навичок щодо проведення аналізу чутливості інвестиційних проєктів;
- перевірка вміння формулювати основні висновки за результатами аналізу конкретної теми.

Отримані теоретичні знання та практичні вміння студенти мають застосовувати в процесі проходження виробничо-тренінгової і переддипломної практик, написанні магістерської роботи.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1882>

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Лекцій 16 год	Прак./сем. 14 год	Самостійна робота 60 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 1		
Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	застосовувати інструментарій оцінки вартості грошей у часі, використовувати методику оцінки ефективності проектних рішень в умовах невизначеності, проводити оцінку ризиків при розробці проектів, застосовувати методики «аналіз чутливості», «метод сценаріїв» та ін.	
Методи та технології навчання	Лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); індивідуально-розрахункові завдання.	
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 2		
Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	ідентифікувати проблеми в організаціях; обґрунтовувати проектні рішення за допомогою інструменту «бізнес-план» та «бізнес-модель», проводити маркетингові дослідження; обґрунтовувати закупівлі; визначати собівартість товару (послуги); проводити аналіз зовнішнього середовища реалізації бізнес-ідей; захищати свої позиції і позитивно сприймати критичні зауваження	
Методи та технології навчання	Лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); індивідуально-розрахункові завдання.	
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.	

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-4

Обґрунтувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	творчо генерувати нові ідеї; розробляти власні ідеї та оцінювати ідеї інших; вести обговорення у формі дискусії, створювати бізнес-моделі майбутнього бізнесу; розробляти бізнес-плани і проводити оцінку ефективності згенерованих бізнес-ідей
Методи та технології навчання	Лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); ділові ігри; кейс-задачі; дискусії; обговорення; дослідження.
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-5

Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	знати особливості розробки стратегічних і тактичних планів, вміти розробляти бізнес-плани відповідно до різних підходів (ЮНЦДО, Світового банку та ін.); обґрунтувати доцільність реалізації бізнес-ідей;
Методи та технології навчання	Лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); аналітично-розрахункові завдання; кейс-задачі; обговорення; дослідження.
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-6

Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	виявляти приховані потреби та проблеми різних груп населення; приймати соціально-відповідальні проектні рішення, пропонуючи обґрунтовані варіанти розв'язання проблем у соціально-економічній сфері, проводити соціальну експертизу проектів на принципах соціальної відповідальності; адаптувати проектні рішення до умов невизначеності, враховувати всі види організаційних і командних змін при розробці проектів
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); дискусії та семінари (індивідуальна та групова форма роботи); ділові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, дослідження, обговорення.
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-13

Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	вміти розробляти бізнес-плани відповідно до підходів ЮНЦДО, Світового банку та ін.; використовувати методику оцінки проектних ризиків в проектах, що реалізуються в різних сферах, здійснювати відбір проектів в умовах змін використовуючи всі види експертиз (комерційну, технічну, інституційну, екологічну, соціальну, фінансову, економічну)
Методи та технології навчання	Лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); кейс-задачі; дискусії; обговорення.
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Базові положення бізнес-планування та експертизи проєктів

Тема 1. Сутність поняття проєкт. Види та ознаки проєктів

Предмет і мета курсу. Ознаки проєкту. Класифікація проєктів. Учасники проєкту. Поняття життєвого циклу проєкту. Фази життєвого циклу проєкту. Розробка початкової фази проєкту: дослідження циклу проєкту. Розробка початкової фази проєкту: дослідження інвестиційних можливостей та вибір ідеї проєкту. Особливості передінвестиційної фази проєкту: розробка й обґрунтування проєкту. Особливості інвестиційної фази проєкту: контрактна, будівельна фаза проєкту. Експлуатація проєкту, прийом проєкту, сервісне обслуговування.

Тема 2. Особливості розробки та структура бізнес-плану

Сутність бізнес-планування. Методологія та стадії розробки бізнес-плану. Види та основні сфери застосування бізнес-планів. Структура бізнес-плану. Характеристика послуг і продукції. Прогноз обсягів продажів. Структура ринку. Конкуренція і конкурентна перевага. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану. Формування стратегії маркетингу. Реалізація стратегій маркетингу. Процес ціноутворення і встановлення цін. Політика комунікацій. Виробництво і виробнича кооперація. Потреба в довгострокових активах. Планування виробничої потужності підприємства. Потреба в обігових коштах. Прогноз витрат. Цілі і структура організаційного плану. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу. Визначення потреб у персоналі. Визначення організаційної структури підприємства. Календарний план. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану. Стратегія фінансування. План доходів і видатків. План грошових надходжень і видатків.

Тема 3. Показники ефективності проєкту. Процедура прийняття рішень при експертизі проєктів

Бухгалтерський підхід до аналізу проєктів: показники «розрахункова норма прибутку» та «ліквідність інвестицій», їх використання у аналізі проєктів. Поняття «чистого дисконтованого доходу»: метод розрахунку та економічна суттєвість. Поняття «індексу прибутковості проєкту». Порівняння проєктів із різними періодами діяльності. Неформальні процедури відбору та оцінки проєктів. Методика розрахунку основних фінансових критеріїв.

Тема 4. Аналіз ризику і невизначеності в проєкті

Поняття ризику й невизначеності: види ризиків по проєкту. Класифікація проєктних ризиків. Методи аналізу ризику за фазами життєвого циклу проєкту: метод особистих ризиків, метод «Монте-Карло» у аналізі ризиків, аналіз чутливості проєкту. Методи зниження ризику у проєкті. Розподілення вагомості ризику, резервування коштів, страхування ризиків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Функціональні аспекти експертизи проєктів

Тема 5. Комерційна експертиза проєктів

Мета і завдання маркетингової експертизи. Визначення меж та якісного складу аналізу ринку. Концепція попиту ринку. Аналіз ринкового середовища продукції проєкту. Розробка концепції маркетингу.

Тема 6. Технічна та інституційна експертиза проєктів

Мета і завдання технічної експертизи. Етапи проведення робіт з технічної неспертизи. Визначення місцезнаходження проєкту та обґрунтування вибору масштабу проєкту. Вибір технології виробництва, устаткування та ідентифікації інфраструктури об'єкта проєктування. Організація підготовки здійснення проєкту. Мета і завдання інституційної експертизи. Оцінка впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на проєкт. Управлінська команда проєкту. Відповідність цілей та цінностей менеджменту організаційній культурі компанії, де реалізується проєкт.

Тема 7. Екологічна та соціальна експертиза проєктів

Мета і суть екологічної експертизи. Зміст робіт з екологічної експертизи. Типи впливу проєкту на навколишнє середовище. Методичні підходи до визначення та оцінки впливу проєкту на навколишнє середовище. Загальноприйняті методики. Мета і завдання соціальної експертизи. Зміст робіт із соціальної експертизи. Соціальне середовище проєкту. Характеристика населення проєкту. Проєктування соціокультурного середовища проєкту. Залучення населення до роботи проєкту. Індикатори соціального розвитку.

Тема 8. Фінансова та економічна експертиза проєктів

Мета і завдання фінансової експертизи. Особливості підготовки фінансового обґрунтування проєкту. Прогнозування продаж та витрат по проєкту. Джерела фінансування та розрахунок бюджету проєкту. Фінансове планування. Мета і завдання економічної експертизи. Оцінка економічної привабливості та ефективності проєкту. Методичні підходи до визначення економічної вартості проєкту. Оцінка впливу проєкту на економіку країни.

Теми практичних занять:

Практична робота № 1. Поняття проєкту в сучасних умовах господарювання. Концепція і життєвий цикл проєкту.

Практична робота № 2. Обґрунтування бізнес-ідеї. Проведення маркетингових досліджень.

Практична робота № 3. Обґрунтування місця розташування та витрат на реалізацію бізнес-ідеї. Обґрунтування організації раціональної системи управління кадрами.

Практична робота №4. Фінансове обґрунтування реалізації бізнес-ідеї.

Практична робота № 5. Аналіз ринкового середовища продукції. Розрахунок показників маркетингу.

Практична робота № 6 Особливості проведення екологічної та технічної експертизи проєктів.

Практична робота №7. Соціальна та інституційна експертиза проєктів.

Практична робота №8. Фінансова експертиза інвестиційних проєктів.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Навички адаптації проектних рішень до бізнесової ситуації, висловлювання та аргументування власних думок, управлінських рішень з врахуванням фактору невизначеності, креативність. Комунікативні навички (письмове, вербальне, невербальне спілкування), уміння слухати і чути, навички

гнучкості та адаптованості до ситуації, проявляти вміння системного мислення, вміння розуміти своє соціальне оточення.

Форми та методи навчання

Активні методи навчання: робота в групах, презентації, тренінги, семінари, обговорення (дискусія), ситуативні задачі та навчальні ігри, метод кейсів, моделювання професійної діяльності, проблемно-пошукові методи; метод проектного навчання; методи колективної розумової діяльності; метод застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати практичні завдання, вчасно здати модульні контролі знань, самостійну роботу, приймати участь у семінарах, форумах. Студенти можуть виконувати альтернативні завдання, які забезпечуватимуть досягнення встановлених результатів навчання, за попереднім погодженням з викладачем.

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання. При оцінюванні результатів роботи враховується: повнота і якість виконання завдання (не менше 60% балів, виділених на завдання); вчасність виконання завдання (до 40% балів за завдання).

За вчасне та якісне виконання практичних завдань студент отримує обов'язкових 60 балів, а також: 20 балів – модуль №1; 20 балів – модуль №2. Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: написання наукових робіт, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можуть вибрати самостійно та погодити із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

За кожним змістовим модулем проводиться по одному модульному контролю. Модульні контролі проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 6 запитань по 1 балу (6 балів), рівень 3 – 2 запитання по 2 бали (4 бали). Усього – 20 балів.

Порядок проведення поточних і семестрових контролів та інші документи, пов'язані з організацією оцінювання та порядок подання апеляцій наведений на сторінці Навчально-наукового центру незалежного оцінювання за посиланням - <https://goo.su/F1ELCc>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. В освітньому процесі використовують наукові досягнення викладача курсу, механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwm.edu.ua/sp>

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Бізнес-планування та експертиза проектів»;
2. Тестові завдання та кейс-задачі за змістовими модулями навчальної дисципліни;

3. Должанський І.З., Загородна Т.З. Бізнес-план: технологія розробки. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 384 с.
4. Ковшун Н. Е., Левун О. І. Аналіз та реалізація проектів : навч. посіб. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2022. 350 с.
5. Інвестиційний аналіз бізнес-проектів : навч. посіб. / Трусова Н. В. та ін. ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т ім. Дмитра Моторного. Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2019. 328 с.
6. Старченко Г. В. Управління проектами: теорія та практика : навч. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ / Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів : Брагінець О. В. вид., 2018. 304 с.
7. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури. 2009. 236 с.

Додаткова література:

1. Судук О.Ю., Шербакова А.С. Креативність як основа розвитку інновацій та запорука успіху при створенні та реалізації стартап- проектів. Вісник НУВГП. 2021. Вип. 2 (94). С. 223-230. (
2. Судук О. Ю. Особливості бізнес- планування та експертизи проектів в аграрній сфері України. Вісник НУВГП. 2020. Вип. 3 (92). С.401-408.
3. Судук О.Ю. Особливості функціонування українських фермерських господарств в воєнний час. Вісник НУВГП. Серія "Економічні науки". Том 3. №99. 2022 р. С.188-195
4. Судук О.Ю. Особливості розвитку стартап-проектів в Україні. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції: Збірник тез X Міжнародної науково- практичної конференції 14 травня 2021 року. Рівне: НУВГП. ст. 132-135.
5. Судук О.Ю., Мельник В.О. Розвиток малого підприємництва в Україні. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції: Збірник тез IX Міжнародної науково- практичної конференції 14 травня 2020 року. Рівне: НУВГП, 209.ст. 132-135.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. High Tech Startup Valuation Estimator [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.su/b7MuA>.
2. Featured project in Technology [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.su/MH1pd>
3. 06-08-301 М Методичні рекомендації до виконання практичних занять і самостійного вивчення освітньої компоненти «Бізнес-планування та експертиза проектів» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Управління проектами» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Судук О. Ю. – Рівне : НУВГП. 2023. – 36 с. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/26760>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> . Відповідно до цього документа і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно з <https://goo.su/6SGhV>. Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним положенням <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами дисципліни та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу можуть, за згодою, долучатись представники бізнесу, що мають успішний досвід впровадження і практику застосування положень, принципів та інструментів розробки та просування інвестиційних проектів.

Правила академічної доброчесності

Перед початком курсу кожному студенту доцільно ознайомитися з «Кодексом честі», розміщеним на сторінці навчальної дисципліни на платформі MOODLE та прийняти його умови. За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <https://goo.su/pWWzi>

Вимоги до відвідування

Студенти обов'язково повинні відвідувати усі заняття, де передбачається колективна робота у мікрогрупах та проводяться презентації виконаних студентами робіт. Усі інші види робіт студент може виконувати самостійно, дотримуючись встановлених дедлайнів. У разі відсутності студента на занятті, що передбачає виконання колективної роботи, з поважної причини (підтверджується документально) студенту видається альтернативне завдання.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати смартфони, планшети та ноутбуки.

Оновлення

Зміни до силабусу навчальної дисципліни можуть вноситися за ініціативою викладача, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення у сфері креативної індустрії, а також за результатами зворотного зв'язку зі студентами у порядку, визначеному нормативними документами НУВГП.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно змін у галузі психології та використання сучасних технологій навчання. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та

природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://goo.su/zhJzD> .

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки: <https://goo.su/TrvQc>

- Як знайти статтю у Scopus: <https://goo.su/ncMp>

- База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>

- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <https://goo.su/epFZPF>

Лектор, к.с.г.н.,
доцент кафедри менеджменту
О.Ю.

Судук

Автор
Доцент

Олена СУДУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №862 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00